

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétvége és
szombat utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.A szerkesztőség káriratát viszem előttem
vagy megőrzésére nem vállalunk.Előzetesek és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes más áru & árak.

NAGYVÁRAD, január 2.

A politikai ujév.

A szokottnál nagyobb érdeklődés kísérte az idén a politikusok ujévi megnyilatkozásait. A nehéz helyzet, az állandó válság mind a vezérek szavaira irányították a figyelmet.

A beszédek elhangzása után a helyzet nem változott; csak az egyes pártok felfogása és — őszintesége lett világosabb.

Az ellenzék minden pártja a békét kívánja. Nem ők idézték fel a harcot, nem ők akadályozzák a békét. Kivált Andrassy beszédje valósággal márványban vésnéi való szavakkal mutatja ki, hogy a béke egyedüli módja, ha a király a nemzet óhaját teljesíti. Ezzel nem esik csorba a királyi tekintélyen, a hadsereg ereje pedig óriásit fog nőni.

A szabadelvűpárt szónoka kétszínűsködik. A megyék hazafias ellenállását ócsárolja. A kormány azonban valóságos szofizmákkal nyilatkozik. A többség közelettségének mondja azt, hogy mindenáron kormányt vállaljon. Ez olyan elv, a melyet Fejérváryék mindig követtek a szabadelvűpártban s a melyet most is követnek. Azt elélejtik, hogy a király ítéletre hívta a nemzetet s a nemzet úgy ítélte, hogy a bármilyen való kormányképességből elég volt. Az is jellemző, hogy egyik miniszter üdvözölte a másikat — jobb hiányában. S hogy Fejérváry beszédje nagyon vészliüzű.

Az egyes tisztelgések következőleg folytak le:

A függetlenségi párt. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt délelőtt testületileg tisztelgett elnökénél, Kossuth Ferencznél. Az ugrszólván teljes számmal összegyűlt képviselők jókívánságait Sággy Gyula tolmácsolta a vezérnek.

A hosszantartó és meleg ovázó lecsillapultával Kossuth Ferencz válaszolt:

Kiemelte, hogy az alkotmányértékek és törvénytörések hosszú láncolata folyvást növelte azok számát, akik meggyőződtek arról, hogy a nemzet ügyét a függetlenségi és 48-as alapon lehet legjobban megvédeni, úgy, hogy ellenségeink támadásai fokozatosan a mi táborunkba hozzák az egész nemzetet. E tényről tudomást vehet a korona.

Tudomást vehetett volna arról is, hogy a függetlenségi párt fentartja bár minden egyes programponjtját, hajlandó volt a szövetséges pártokkal együtt egy kormányalakításba belemenni a feliratban lefektetett kormányzási program alapján; úgy, hogy több évig nem lettek volna közjogi harczok az országban s az uralkodó élete végéig teljes nyugalmat biztosított volna magának.

Ehelyett a korona megmaradt a »non possumus« merev álláspontján.

A szövetséges ellenzéki pártok nevében

Ajándék vételnél fontos, hogy az czélszerű, olcsó és szép legyen.

Mind e három kívánságnak megfelelünk, mert árainkat olyan olcsóra szállítottuk le, hogy minden más olcsóbb ajánlat csak a minőség rovására lehetséges. —

Kérjük kirakatunkat megtekinteni és az árak olcsóságáról meggyőződni.

UJÉVI OCCASSIO

ÓRIASI VALASZTEKBAN.

gróf Andrassy Gyula, Darányi Ignác, gróf Zichy Aladár és dr Zboray Miklós üdvözölték az ujév alkalmából Kossuth Ferenczet, a koalíció elnökét. Kossuth Andrassy üdvözlő szavaira melegen köszönetet mondott a baloldali pártok bizalmáért. Politikai természetű kijelentés ez alkalommal nem történt.

Fusth Gyula üdvözlése. Az egyesült ellenzék nevében körülbelül hatvan tagu küldöttség tisztelgett délelőtt Fusth Gyulanál, a képviselőház nagyérdemű elnökénél. A küldöttség szónoka Szivák Imre volt.

Az alkotmánypárt. A párt elnökét, Darányi Ignácot Semsey Boldizsár köszöntötte az ujév alkalmából.

A párt tagjai ezután gróf Andrassy Gyulához mentek, akit a párt nevében Issekutz Győző üdvözölt nagyon melegen. Gr. Andrassy Gyula az üdvözlésre remek beszéddel válaszolt, melyből a következőket közöljük:

Amely nemzet az önkényuralom könnyen keresztülgázol, az a nemzet a trónt sem lesz képes megvédeni.

Nálunk, Istennek hála, bebizonyult, hogy a nemzet ellen kormányozni nemcsak nem szabad, de hatáson, sikeresen nem is lehet. A jelenlegi kormány nem ura a helyzetnek. Az ország közigazgatása nincs a kezében.

Közgei számalmas szerepet visznek. Kapnak rangot, huznak fizetést, de nincs tekintélyük, szavuknak nincs sulya.

Büszkék lehetünk ezért a mai ellenállásra. Alig képzelhető nagyobb szerencsétlenség a királyra és a külső hatalmi állásra, mintha a magyar nemzet arra a meggyőződésre jutna, hogy le kell mondania mindarról, amit a hadseregben elérni akar, mindarról, amit jogos és törvényes alapon szorgalmaztat.

A nemzet megalázását nyomon követné a királyság tehetetlensége a külfölddel szemben. Bármilyen nagyértékűnek tartsa is valaki a hadsereg mai állapotának változatlan fentartását, ezen értékért a nemzet támogatását feláldozni rossz üzlet volna, olyan csere, amelyben többet veszítene, mint a mennyit nyerhet véderőnk is. (Zajos helyeslés.)

Amit a nemzet ma kíván, az nincs ellentétben az 1867. évi XII. törvényzikk alkotásaival, amit a nemzet ma akar, az nem teszi lehetetlenné a közös erővel való védelmet. Ha ellenben a nemzetnek törvényes alapon álló minden jogos kívánságáról csak azért kell lemondania, hogy e lemondás árán megmentse szabadságának maradványait, oly szellem fejlődnek az országban, amely mellett csak erőszakkal és korrupcióval lehetne a 67-es nagy alkotásokat fentartani. (Élénk helyeslés.) Szabad-e ezt megkoczkáztatni? Megengedi-e ezt a királynak valódi jól felfogott érdeke.

Csak az a kérdés: megengedi-e a király tekintélye, hogy eltérjen eddigi álláspontjától?

Alkotmányos király tekintélyének nem árthat, ha inkább veszi figyelembe közjogi tényezőket jogos akaratnyilvánítását és velük egyezséget köt, sem hogy egyéni nézeteinek feltétlen érvényesítése céljából a törvényen, saját hatalmának is ezen alapján, tultegye magát. (Élénk helyeslés.)

Egy királynak semmiképen sem árthat, ha nemzetét kielégíti. Irtóztató a kár, amelyet a mostani eljárás már eddig is tett a tekintély elvén s csak az irányváltozás mentheti meg azt, ami még megmenthető. (Zajos helyeslés.)

A néppárt. Az országgyűlési néppárt nevében Zboray Miklós képviselő üdvözölte gróf Zichy Aladárt, a párt elnökét.

A Zboray szavai nyomán támadt éljenzés csillapultával gróf Zichy Aladár megköszönte a meleg üdvözlést és a párt jókívánságait teljes mértékben viszonzta.

Természetes, hogy első sorban az államrend helyreállítására gondolunk együtt azokkal, akik bár ellenfeleink voltak, de most a küzdelemben tegyvertársaink. A király és nemzet közötti küzdelemnek oka egy félreértésen alapszik, pedig ennek nem lehetett volna felvetődni, amikor az érdekek közössége és azonossága az egész vonalon egy.

A szabadelvűpárt. Az országgyűlési szabadelvűpárt nevében, melynek tagjai nagy számmal gyűltek össze tegnap délelőtt 11 órákor a Lloyd-klubban. Hieronymi Károly hosszú beszéddel üdvözölte a párt ősz elnökét, báró Podmaniczky Frigyest.

A haladók. Természetes, hogy a haladók sem hagyhatták elmúlni az ujesztendő első napját anélkül, hogy politikai nyilatkozatot ne provokáltak volna. Az »országos párt« négy kocsin vonult báró Fejérváry Géza miniszterelnök lakására, hol Lányi Bertalan igazságügyi miniszter nem a politikai vezért, hanem atyai jó barátjokat üdvözölte a miniszterelnökben. Fejérváry megköszönte a megtiszteltetést, aztán így folytatta:

A szervezetés által megalakult többség politikai és törvényhozási működésének legelső feladatául nem az ország kormányának átvételét tűzte ki, hanem pártpolitikai nézeteinek megvalósítását. (Hát ugyan miért jutott többségre, ha nem azért, hogy elveit megvalósítsa?) Az állam védelméről gondoskodni, a költségvetési rendet fönntartani, a fennálló törvényeknek fogantat és tiszteletet szerezni, mindenekelőtt való kötelessége a többségnek.

De hát minderről a szervezetett többség nem gondoskodott. Ily helyzetben vállalkoztam felséges uram és királyom számára a kormány átvételére.

Az újpart vezére, Bánffy semmiféle politikai nyilatkozatot nem tett.

Nagyváradon. Az ujévi tisztelgések Nagyváradon minden nevezetesebb mozzanat nélkül folytak le.

Rimler Károly polgármester kérelmére a városházán elmaradtak a szokásos hivatalos tisztelgések, de a tisztviselők külön-külön felkeresték üdvözléssel a polgárnagyot, akit a város előkelőségei közül is igen számosan kerestek fel az ujév alkalmából.

A vármegyén **Keszthelyi Zoltán** főjegyző vezette az alispán elé a megye tisztikarát s csinos, szép beszédben üdvözölte, rámutatván a mostani zavaros politikai viszonyokra.

Dr Miskolczy Ferencz alispán a következő érdekes beszéddel válaszolt üdvözlő beszédre:

Kenyeres és Engländer
 Szent László-tér 1. Kossuth-utca mellett

Tekintetes Főjegyző ur! Tekintetes vármegyei Tisztikar! Azok a szép és barátságos szavak és jó kívánatok, melyekkel Önök az újév napján fogadtak, igaz örömmel, mély köszönettel és megnyugvással töltöttek el.

E szavakra, Tekintetes vármegyei Tisztikar! bármily elcsépeletnek is látszik, csak hasonló jó kívánatokkal válaszolhatok. Biztosíthatom ez alkalommal is a tisztikart igaz, változatlan barátságomról és szeretetemről.

Bár a vérző seb, ha érintik még jobban fáj, még sem tudok e pillanatban elzárkózni azon szomorú tényről, mely Biharvármegyét az elmúlt évben érte. Elvesztettük főispánunkat, ki 12 évig állt e vármegye élén.

Hogy ki volt Beöthy László e vármegyének, azt nem kívánom részletezni. Hogy ki volt a tisztikarnak, azt mindnyájan tudjuk, érezzük.

Ha eltávozott is közvetlen körünkbe Beöthy László, a tisztikar meleg szeretete, hálája kíséri utain.

Ezzel talán be is fejezhetném beszédemet, de mégis ki kell terjeszkednem a jelen válságos politikai helyzetre, bár politikával nem szeretek foglalkozni.

Tekintetes Tisztikar! Bizony a mi országunk politikai életét szomorú fellegek borítják. Az ipar, kereskedelem, a közgazdasági élet már már egy év óta pang az országban. Általános harc uralkodik mindenütt. Hogy mi fog következni, előre nem tudhatjuk.

Lehet, hogy nagy öröm vár reánk ez évben, lehet, hogy az ország megkapja a nemzeti vívmányokat. Lehet, hogy szomorú idő következik reánk, abszolútizmust hoz a jövő.

Bármilyen történjék is azonban, nyugodt öntudattal, megnyugvással nézek a jövő elé.

Bizom Biharvármegye hazafias közönségében, a tisztikar törvénytisztéletében, hogy ha a magyar nemzet alkotmánya komoly veszedelmbe forog, a harcban, mely minden igaz hazafira vár, teljes erővel és elszántsággal mi mindannyian az első sorokban fogunk küzdeni még állásunk, sőt személyünk latbavetésével is.

Hozzon boldogabb új évet a mostaninál mindnyájunknak a jövő!

A többi hivatalokban is a szokásos módon mentek végbe a tisztelgések.

A nagyváradi 48-as pártkör váiaszmánya teljes számban fejezte jó kívánatát dr. Adorján Emil pártkör alelnöknek, hol a pártkör kívánatát Cser János alelnök tolmácsolta. Innen aztán dr. Adorján Emil vezetése mellett dr. Stocker József körlelnököt kereste fel a kör választmánya, hol a jó kívánatát a körnek dr. Adorján Emil a kör alelnöke tolmácsolta és innét testületileg Szokoly Tamás pártlelnököt kereste fel a pártkör választmánya itt dr. Stocker József tolmácsolta a pártkör jókívánatát, melyre Szokoly Tamás elnök meghatva mondott köszönetet a szives figyelemért. Innen a párt és kör lelkes hangú ávirattal üdvözölték Kossuth Ferenczet az országos függetlenségi és 48-as párt elnökét és dr. Barabás Bélát Nagyvárad város volt országgyűlési képviselőjét.

A politikai válság.

Wekerle és Kossuth békeakciója.

A legújabb békeakció fonalai Wekerle Sándor kezében futnak össze.

Az akció körülbelül két héttel ezelőtt indult. Kezdeményezői Apponyi Albert gróf és Wekerle Sándor. A két államférfiu egyszerű eszmecserét folytatott, hogy miképpen lehetne az országot a mostani bajokból kivezetni és ennek a beszélgetésnek a során született meg a gondolat, hogy jó volna, ha Wekerle venné a kezébe a kibontakozást.

Részleges programot nem csináltak, hanem csak abban maradtak, hogy Wekerle azon lesz, hogy a többség kormányrajutását elősegítse és ezért érintkezésbe fog lépni elsősorban Fejérváryval és ha ott megtehető talajt fog találni, akkor megkeresi Kossuth Ferenczet és vele állapítja meg a kibontakozás részleteit.

Wekerle fel is kereste Fejérváryt s ennek

a látogatásnak eredménye Fejérváry újévi beszéde, amely azt a témát variálja, hogy a többségnek nem joga, hanem kötelessége a kormányalakítás és birtokon belül a jogos nemzeti kívánalmak érvényesítése.

Wekerle már a múlt héten jelezte Kossuthnak látogatását és vasárnap tényleg fel is kereste Kossuthot és vele két óra hosszat tanácskozott.

Ennek a tanácskozásnak részletei még ismeretlenek, megállapodásról még éppenséggel szó sincs, de az biztos, hogy a tárgyalásokat a megkezdett uton folytatni fogják. Kossuth a tanácskozás részleteit a nála tegnap tiszteltett pártvezéreknek el is mondta és valamennyinél készséget talált a tisztességes békének mielőbb való megkötésére.

A békésmegyei megyefőnök elutazása.

Ugy volt, hogy az új »főispán« a »bektatás« után a déli vonattal utazik Pestre, de látva az izgatott hangulatot, elhalasztotta az utazást délután 4 órára. Hanem ő helyette mentek a gyászmagyarok. Legelől csabai fiakkerben Zsilinszky csabai birtokos (a volt államtitkár testvére) és a Krcsmarik testvére. A nép mely a vasúthoz vivő utat teljesen ellepte, azt gondolta, hogy Krcsmarik, az új »főispán« ül a kocsiban és a répát szállító uradalmi kocsikat megrohanva, azt egy perc alatt teljesen széjjelkapkodta és az egészséges répadarabok egymásután repültek a kocsinak, nagy része talált is. A nép csak azután vette észre a tévedést, de nem sajnálkozott rajta. Zsilinszky után jöttek a szarvasiak, az ut közepén csendőröktől körülvéve, gyalog, mert a fuvarosok nem adtak kocsikat. Egész uton repültek feljűk szebbnél szebb titulusok. Még az a pechjük is meg volt, hogy a vonat késett egy félórát s ez alatt az idő alatt is hallgatniok kellett a szidalmakat. Délután 2 óra után a nép újra kezdett gyülekezni a Sugár-uton, hogy »szeretett főispánjának« az elutazását emlékeztetéssé tegye. A mint a Krcsmarik kocsija kifordult a Komlószálló felől, az egyik údvarról abban a pillanatban egy gyászkocsi hajtatott ki koporsóval és a kocsi hátsó részén egy felakasztott alakkal s egész az állomásig folyton a menet élén haladt. Természetes, hogy a szidalmakból és dobálásokból bőven kijutott az felesküdt megyefőnöknek.

Pásztorjáték a legényegyletben.

A karácsony kellemes hangulata a Nagyvárad-i Katolikus Legényegyletben vidámmá tette az életet. Az egyleti tagok s az egyletet pártoló családok női tagjai által nagy sikerrel előadott pástorjáték vezetett be azon milliőbe, melyben Betlehem pástorainak életébe nyűnk betekintést, amint azok nyűjaik őrzése és vig trefálkozása közben a Messiás eljövételére vonatkozó sejtelmekről beszélgetnek, miközben értesülnek a Megváltó születéséről, kit sietve mennek imádni.

A betlehemi bakter című pástorjáték változó helyzetképeiben éppen úgy, mint eredeti énekszámáiban nagy élvezetet talált a nagyszámban egybegyűlt közönség. Mindenesetre a szindarab ügyes rendezésének és a szereplők rátermettségének tulajdonítandó azonban érdeme azon élvezetnek, melyet a szép előadás nyűjtott.

Legmegkapóbb volt a darab főalakjának, a betlehemi éjjeli őrnök Krupka Ferencz által nagy gyakorlattal és bensőséggel való előadása, mely hármely műkedvelőnek becsületére válnék. Méltó versenyt állt vele Suhajda József a pástorgazda szerepében és Galló János, mint öreg pástör, előbbi nyugodt atyáskodásával, utóbbi pattogó, vig trefáival s többször megújrázott nótáival. E három alak fogadta a Betlehembe tartó Józsefet, ki Erdélyi Sándor volt és Máriát, kinek szerepét Szabó Juliska adta, mindketten megfelelő alakítással.

Nagy tetszést aratott a pástörleányoknak, Tóth Marcellának és Kúdar Mariskának ügyes kis tánczczal kísért pástördala. Majd a meghatottság sóhaja vonult végig a hallgatóságon,

mikor ragyogó ruhában, lenge szárnyakkal megjelent a színen Gózsá Ilonka és Ocskó Mariska gyönyörű fényözönben, mint angyalok, precíz énekkel hívták a pástöröket a kis Jézus jászolához. Utcuneki, van most versengés Halbauer Antal, Hotya Károly és Csordás Sándor, mint pástörfiuk közt, hogy ők is eljussanak meglátni az isteni kisededet; kik közül Hotya kitűnően adta az álomszuszekot, Halbauer és Csordás pedig a fűrgé pástörgyereket. Kedves kislány szerepet töltött be Fazekas Róza, ki ijedten szaladt be atyjának, a betlehemi őrnök a házuknál történt csodás dolgokat, anyja és testvérei gyógyulását, a kis Jézus születését, majd menekülését elmondani. Érdekes kiegészítőt nyűjtott a pástörjáték által képezett milliőhöz két utonálló, kiknek szerepét Fűlöp György és Simon Károly adták a banditáknak pompásan megfelelő ruházatban és betyáros agatartásban.

Aki rendezett valaha szini előadást, az a megmondhatója annak, mennyi ügygyel-bajjal, utánjárással jár a szindarab rendezése s mily jó érzés, nagy tanultság kell ahhoz, hogy a szerepek szövege az alakításokkal, énekekkel együttvéve élvezhető összhangban tartsa az előadást. Ebben pedig elismerés illeti a rendezést, illetőleg Kürti Lajost, az énekek tanítását és harmoniumkíséretet pedig illetőleg Halmos András, újvárosi kántort.

De köszönetét fejezi ki az egylet nemeszűvű pártfogói iránt, kik megjelenésükkel fejezték ki támogatásuk készségét és azon felűlfizetőknél, kik filléreikkel hozzájárultak az egyület alapjához. A megjelentek névsorát bajos volna adnunk, de a felűlfizetőket tartozunk itt följegyezni.

Felűlfizettek: dr. Bundala Mihály 10 kor., Grócz Béla 5 kor., dr. Vucskics Gyula 5 kor., dr. Karsch Lollion 3 kor., V. Z. 1.50 kor., dr. Hecto Valér 1 kor., F. I. 1 kor., Csoma György 1 kor., Garay József 1 kor., Henn János 60 fill., Ercsi József 50 fillért.

Zoluska elköltözött.

A szomorú karácsonynak vége, újév napján temettünk. Kedves, 18 éves kis növendéke volt a nagyváradi honvédhadapród iskolának Eőri Hegedűs Zoltán, kit tanárai szerettek, társai becsűltek, ismerősei csak dicsérni tudtak, hozzátartozói pedig a család reménységének tartották. Családjában egyetlen gyermek volt s korán jutott az árvaságra.

Másfél éves korában vette magához Isten édesatyját, három éves korában pedig a jó édesanyát. A szép kis szöszke haju fiúcska azonban nem érezte árvaságát. Édesanyja helyett annak nővére nevelgette, gyűgyögtette a beszédes kis árvát, ki édes Lulát úgy szerette, mint tulajdon édesanyját, de viszont várta is a szeretetet s minden öt percben félbehagyva játékeit, szaladt megkérdezni:

— Édes Lulám szejetsz?

Édesatyja helyett anyai nagybátyja s ke resztatyja vette szerető gondjaiba a rövidnadrágos kis emberkét, ki mindig gyermeki tisztelettel nézett a jóságos keresztapára. Ily örökű szemek s gyöngéd szívek környezetében otthon érezte magát s ha nem is igen ismerte korán elhunyt szűleit, nem ismerte meg az árvaság keserveit. Nem is volt igazi árva. Mikor édes Lulával a temetőben járt édesanyja sírjánál, szépen imádkozott ő is, mint jó gyermekhez illik, majd a sirtól felállva nyugodtan fogta meg e feléje nyűjtott segítő kezét.

— Mi az Zolikám? hát te nem sírsz édes mamád után.

— Édes Lulám, nem igen ismertem én édesmamát s nem is éreztem, hogy nincs már nekem édesmamám.

Amint kezdett növekedni, úgy fejlődött

lélekben is. Öt éves korában magától tanulta meg a nyomtatott abc-t a Budapesti Hírlap be-tüiről.

Értelmes lélek, nyílt kedély sugárzott mindig arczáról, amellet mindig törte a fejét valamin. Gyermejkéteit majdnem mindig ő csinálta magának, vagy addig nézegette, próbálta, míg össze nem törte. Szeretett mindent tudni, látni s ha valami utra vitték, nem fogyott ki a kérdezősködésből.

— Látod kisfiam ez hegy,

— Ki tette ide ezt a hegyet?

— A jó Isten.

— Miért tette ide a jó Isten ezt a hegyet?

Egyszer hosszabb utra készülöben otthon akarták hagyni Zolikát. O legnagyobb fegyveréhez nyult, sirni kezdett.

— Édes Lulám, ha szeretsz, vigyél el engem is!

— Nem lehet Zolikám, ilyen kis fiúnak nem jó vasuttal menni, mert az nagyon szalad, hanem kapsz olyan kisvasutat, mint a bazárban látunk, ha itthon maradsz.

Zolika nagyot néz, majd könnyes szemén át mosolyog, mint esőcseppen a szivárványos napsugár; végre megszólal:

— Édes Lulám, tudod mit? Vigyél el a fürdőre s ott vedd meg nekem a kisvasutat.

Amit látott, azt megőrizte lelkében, vagy megörökítette kartonján: festetett, mintázott, fotografált s szebbnél-szebb képeivel s gipszbe öntött domborműveivel telve a család tagjainak lakásai. Hevítette képzeletét a tenger, tengerész akart lenni; majd meghihlették lelkét a harci erények s magyar királyi honvédhadapróddá lett. Isten azonban magához vette a megboldogultak seregébe. Angyal kellett a jó Istennek!

Az elmúlt novemberben, halottak napján fél lábnyira be volt süppedve a Rulikovszky temetőben édesanyja sirja, talán magához várta egyetlen fiát.

Kilencz hónapos betegségben fogyott már akkor, mint sinylődő virágszál s ujév napjától ott domborul sirja édesanyja, nagyanyja és dédanyja sirhantja mellett; édesatyja messze pihen a föltámadásig. Lelkük együtt van a jó Istennél.

Temetésére messze földről jöttek bánatos rokonai, nagy számban gyűltek össze bajtársai előljáróikkal élükön és sokan kísérték utolsó földi útjára ismerősei s jóakarói. Megható az a részvét, mely hozzátartozói iránt megnyilatkozott a sűrűn érkezett táviratokban. Az ifjúkor virágában elhunyt iránt való ragaszkodás kifejezője azon szép virágsokrok, melyek özv. Kolmár Antalné, Kovács S. Jánosné, Mendelényi Béláné, Rimler és Ováry családok részéről; valamint azon diszes koszorúk, melyek a Gödör, Hegedüs, Kaczvinszky, Komlóssy, Lukács, Koszta, Rimanóczy, Vastag családok, a hadapródiskola tisztikara és növendékei, Imrik Zoltán plebános, dr Lestyán Endre theologiai tanár kegyeletéből borították a ravatalt.

Isten veled! Zoluska, boldog viszontlátást Istennél az égben!

*

A korán elhunyt ifjú temetése új év első napján óriási részvét mellett nagy gyászompával ment végbe.

A gyászház előtt a József ezred zenekara, továbbá a jelenleg Nagyváradon időző honvédhadapródokból összeállított szakasz volt felállítva; az udvart s a plebánia-lak tágas folyosót pedig előkelő közönség töltötte meg zsúfolásig.

A koszoruskocsit elborították a szebbnél-szebb koszorúk, míg a diszes érczkoporsón a gyászoló család koszorúi voltak elhelyezve.

A gyászszertartást *Fetser Antal* apátkanonok végezte infulával és nagy segédlettel.

A beszentelés után megindult az impozáns gyásménet a Szent László-téren és Kert-utcán a Rulikovszky-temetőbe; a hadapródok diszszakasza élén a katonai zenekarral, amely gyászdarabokat adott elő. A négyfogatu üveges gyáskocsi mellett fegyveres hadapródok az elhunyt pályatársai haladtak, míg a gyáskocsi után a rokonok, az elhunyt volt tanárai és tanulóitársai haladtak.

Hosszu kocsisor zárta be a diszes temelést, amelyet *Veiszlovits Adolf és fia* temetkezési intézete rendezett

Tegnap délelőtt az elhunyt lelkiüdvéért a Szent László templomban nagy gyásmise volt, a rokonok, jóbarátok és előkelő közönség jelenlétében. A gyásmisét megfelelő segédlettel dr *Karsch Lollion* kanonok tartotta.

UJDONSÁGOK.

* **A polgármester Budapestén.** *Rimler* Károly polgármester tegnap a fővárosba utazott, hogy az egyes minisztériumokban elintézés alatt álló ügyekben eljárjon.

* **A vízmérő órák hitelesítése.** A miniszter elrendelte, hogy az elmúlt év végéig az összes vízmérő órákat hitelesítsék. Kőszeghy József városi főmérnök tegnap előtérjesztést tett a tanácshoz, amelyben bejelenti, hogy a város azon szakközege, aki a hitelesítő vizsgálatot letette nem teljesíthette a hitelesítést, mert megbetegedett s nemrégiben el is halt. Mivel egy más jelölt jelenleg Budapestén van, hogy a vizsgálatra előkészüljön, kéri a főmérnök, miszerint írjon fel a vármegye a miniszterhez az iránt, hogy a vízmérő órák hitelesítésének határidejét a folyó évi augusztus hó 1-ig tolja ki. Ez annál inkább megengedhető, mert Nagyváradon összesen alig van száz darab vízmérő óra beállítva. Ezzel kapcsolatosan megsürgeti a főmérnök a vízvezeték bizottság összehívását, hogy a vízmérő órák rendszeresítése tárgyában beadott indítványát letárgyalják.

* **Van-e veszély?** Az »Auróra« vegyészeti gyár szennyvizének a Körözsze vezetése tárgyában irt cikkünkre a létesítendő gyár igazgatósága válaszolt s azt állítja, hogy a gyárból semmiféle ártalmas anyag nem kerül ki. A nyilatkozat nem állítja, hogy a gyárból nem kerülhet víz a Körözsze, hanem egy nyelő kutba. Hát éppen ez a baj. A nyelő kut nem más, mint az a rendszer, amin a vízvezeték alapul. A belébocsátott víz a kavicsrétegen át elillan a talajban, mindég tovább-tovább. Minket csak az az aggodalom sarkal, hogy féltjük a város vízművét. Ezt pedig nem lehet eléggé félteni. Ha a baj bekövetkezik, akkor már késő minden óvintézkedés. Ha egyszer a megtörtözött körözszevízből valami szenny kerül a vízvezeték természetes szűrőtalajába, azon nem lehet másként segíteni, mint egészen más területre helyezni a víztelepet. Hogy ez mily veszedelem lenne, még elképzelni is borzasztó. Nagyon naivnak találjuk azt az állítást, hogy vegyészeti gyártás szennyvíz nélkül lehetséges volna és félünk tőle, hogy sokkal inkább alapul félreértésen az »Auróra« gyár igazgatóságának ezen állítása, mint a »Tiszántúl« multkori közleménye. A vegyészeti anyagok, amelyek az üzembe kerülnek, csak vizes oldatban hathatnak és így azon vegyészeti anyagok, amelyek az üzembe kerülnek, vizes oldatban hagyják el az üzemet: ha pedig ezen melléktermékeknek nevezett anyagok, illetve hulladékok más anyagok előállítására fognak felhasználtni, akkor ezen eljárástól ismét csak szennyvizek kerülnek ki a nyelőkutakon keresztül a Körözsze, amelyek az átszűrődés folytán okvetlenül veszélyeztetik a vízvezeték. Azt legjobb tudomásunk szerint állítjuk, hogy nem ismerünk olyan vegyészeti üzemet,

amelyet szennyvizek nélkül lehetne folytatni. Nagyvárad város hatóságán a felelősség, hogy a vízvezeték védelmére minden intézkedést megtegyen, mert egy elhibázott lépés nagyon keserűen bosszulná meg magát.

* **A villamos vasut egy része.** A nagyvárad villamos vasut templomtéri és Kosuth-utcai vonalának műtanrendőri bejárásáról felvett jegyzőkönyvet a kereskedelmi miniszter jóváhagyta. Miután azonban egyes helyeken úgy a villamos világítási oszlopok, mint a villamos lámpaakarak akadályozzák a villamos vasut közlekedését, a miniszter utasította a villamos vasuttársaságot, hogy ezen akadályokat szüntesse meg s a magyar vasuti és hajózási felügyelőség azt vizsgálja felül. Ha az átalakítást megfelelőnek találja, a bizottság újabb összehívása nélkül a vasutvonalak üzembevetelére adja meg az engedélyt.

† **Lahner Ignác.** A nagyvárad i. sz. egyházmegyének ismét gyásza van: *Lahner Ignác* a szentjobbi egyház lelkésze tegnap délután 59 éves korában meghalt. 1847-ben született, 1873-ban szentelték pappá, kilencz évi káplánkodás után 1882-ben a *micskei* egyház lelkésze lett, onnét *Király-Darócra*, majd *Er-Adonyba*, végül 1900-ban *Szentjobbra* került. A mostani karácsonyi ünnepek alatt meghült, tüdőgyulladásba esett, mely rövid idő, alig egy hét alatt végzett a különben életerős ember életével. Temetése holnap megy végbe.

* **Uj hadnagyk.** A hivatalos lap tegnapi száma a következő tartalékos hadapródoknak tartartalékos hadnagyká történt kinevezését tudatja, e szerint: *Lövenstein László*, az 53 ik gyalogezredtől, *Márkus Henrik* a 85-iktől, *Feit Lipót* a 67 és *Klein Armin* a 101-ik gyalogezredtől a 37-ik gyalogezredhez nevezetnek ki 1906. január 1-től kezdődő ranggal.

* **Eljegyzések.** *Toronyai Rigó* László, néh. T. *Rigó* Ferencz volt orsz. gy. képviselő fia eljegyezte *Tolnay Ilonát*, *Tolnay Miklós* m. á. v. főmérnök leányát. — *Ruszká* Kálmán, az Osztrák Magyar Bank tisztviselője eljegyezte *Szilágy-Somlyó*órl néhai *Veverán József* ügyvéd leányát, *Erzsikét*.

* **Elhunyt ifju.** Egy husz éves fiatal embert ragadt ki a halál a szerető szülők és testvérek karjaiból. *Schenker* Gusztáv huzamosabb idő óta etegeskedett, míg végre tegnap reggel a halál megváltotta szenvedésétől, gyászt borítva számos rokonra is. Temetése holnap lesz d. u. 3 órakor.

* **Társasvacsora.** A tisztviselők otthona *Hraball* Ottó bíró tiszteletére f. hó 4-én este 8 órakor a Bazar éttermében társasvacsorát rendez, melyre a távozó bíró jó barátait ez uton hívják meg.

* **Utazás két elbocsátás körül.** *Tipanucz György* vámenelőrt és *Biró László* városi adóvégrehajtót a polgármester, valami szabálytalanságok miatt, a szervezeti szabályzatban foglalt discretionális jogánál fogva, állásaiktól elmozdította. A polgármester ezen határozata ellen mindkét elbocsátott városi alkalmazott felebbezést nyújtott be a törvényhatóságához. Nagyvárad város közgyűlése azonban nem hozott határozatot a felebbezések felett, mert a szabályrendelet szerint a polgármester jogkörébe tartozván teljesen az elbocsátás kérdése, nem akart a dologba beleavatkozni, annál inkább, mert az elbocsátás okát nem ismerik s ilyen ügyeket a plenumban úgy sem tárgyalhatnak. A belügyminiszter azonban utasította a törvényhatóságot, hogy a felebbezések dolgában hozzon határozatot. A közgyűlés végre is mit tehetett mást, mint egy szűkebb körű bizottságot küldött ki az ügy megvizsgálására, azzal az utasítással, hogy eljárásának eredményéről tegyen jelentést és javaslatot. Ennek alapján fog a törvényhatóság határozni. A szűkebb bizottság tegnap tartott ülést.

x **Rheuma, közsvény, csont és izomszagatás** ellen legbiztosabb hatása van *Citosan*-nak, kapható a »Kigyó« gyógyszerárban, Nagyvárad, Bémer-tér és a Vadász-léle Drogueriában. Ára 90 fillér.

x **A Lloyd orfeumban** általános tetszést és sok tapsot aratnak *The Guston* zenebohócok saját találmányu érdekes zeneszámaikkal Nagyváradon először játszanak. Ma lép fel először *Fritzi Larisson* átváltozó táncművésznő. *Friedler hasbeszélő* még csak két estén fog fellépni. Fellépte továbbá az összes szerződött tagoknak új műsorral és új kuplékkal. Ma új bohózat. Családi műsor. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel *Berényi* igazgató.

x Miután az utóbbi időben kereszt utánzat merült fel az összetévesztések elkerülése végett tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel és a mélyen tisztelt vevőimmel, hogy üzletem a régi helyen a „**Veres**“ kereszthez czimezve van, hol a legnagyobb gondnal, a legpontosabb kiszolgálás és kifogástalan, legjobb minőségű árukkal állok a n. é. közönség rendelkezésére. *Egyben tisztelettel tudatom hogy nekem fiók-üzletem nincs.* Mindezeket azért voltam bátor a n. é. közönséggel tudatni, hogy a »Veres kereszt« jelzésre szíves figyelmét felhívjam. *Kádár Fános.*

x Azt a nagy raktárt minden czikben, s azt a divatos szép újdonságokat oly határtalan olcsó árban, mint az **Amerikai Áruházban** nem kapjuk sehol sem. Tehát mindenkinek saját érdekébe ajánljuk, hogy szükségletének beszerzése végett oda forduljon. S hálás lesz ajánlatunkért.

x **A közönség érdekét** mozdította elő **TESZLER SIMON** helybeli posztónagykereskedő, hogy engedve t. vevői általános óhajának, *posztónagykereskedését szabászati teremmel* bővítette ki. Kiváló képzettségű és a fővárosban, valamint külföldön bő tapasztalatokat szerzett szabászt szerződöttetett, ki a legdivatosab faconok készítésével a legkényesebb izlést is kielégli, s így bárki *egyharmadrésznivel olcsóbban*, mint bárhol másutt szerezheti be a legfinomabb angol és scott kelmébből ruhaszükségletét. Egy egyszerű levelezőlapon közölkívanságra dus collectióját bármikor rendelket zésre bocsátja s azt választás megejtése végett bárhova elküldi.

x **Figyelem!** Az Amerikai Áruházban most olcsó eladásra kerülnek óriási mennyiségű vegyes blousselymek, szőnyeg maradvékok minden kinételben. *Nagy mennyiségű gyermekkelengye minden árban.*

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Párbaj (először) C.
Csütörtök: Párbaj. A.
Péntek: Bolond. B.
Szombat: Bolond. C.
Vasárnap: d. u. Smólen Tóni este: Fehér Anna (először.)

Kukoricza Jónás. Szilveszter-estén rendesen elfelejti az ember egy év keserveit; a színházban is butelejtető darabokat szoktak előadni. A Kukoricza Jónás azonban azt is elfelejti, hogy színházban van. A Wurstl-Praterbe való gyerekes komédia, emeletes ostobaság, a humornak legpaprakajancsibb fajtájából.

Nem is nagyon igyekezett a társulat jó előadással segíteni a darabon. Gondolták, Szilveszter-estére jó lesz akármilyen, csak a karzat czagjon, kaczagott is Palásthy és Aradi versenygurulásán akkorát, hogy majdnem gurult a karzat is. Megemlítésre csak Palásthy sikerült kupléi és Székely ügyesen alakított Tubályja érdemesek.

Szerencsére elmúlt az 1905. év s remélhetőleg soha vissza nem térőleg, végérvényesen elnyelte Kukoricza Jónást is.

IRODALOM.

A Szigligeti-társaság felolvasó ülése.

A lehető legalkalmatlanabb időben, decz. 31-én tartotta felolvasó ülését a Szigligeti-társaság. Az év utolsó napján tudvalevőleg mindenkinek más dolga van, mint felolvasó ülésekre járni, még ha olyan érdekes is annak a tárgya, mint a minő a vasárnap felolvasó ülés volt. Így azután féligített terem előtt volt a Szigligeti-társaságnak olyan matinéja, mely más körülmények közt sokkal nagyobb közönséget vonzott volna.

Géczy Lajos, a magyar népdalok ez a kitűnő művelője tartotta székfoglalóját, olyan fényes erkölcsi sikerrel, amelyre az érdemes zeneszerző méltán büszke lehet. *Géczy Lajos* eredeti dologgal lépett a közönség elé: bemutatta, mi és hogyan keletkezik a népdal. *Endrődinek* egy kurucz dalát és a saját három költeményét zenésítette meg *Géczy* igen sikerlten. Mindenekelőtt a népdalról olvasott fel szerző jeles tanulmányt, a melyet alkalmilag lapunkban közölni fogunk. Aztán felolvasta a dalok szövegét s utána *Palásthy Sándor* elénekelt a dalokat *Resch Mihály* magyaros, pompás zenekísérete mellett. Ugy az értekezés, mint a dalok rendkívül tetszést keltettek; az egyes dallamok fülbemászó, magyaros volta lebilincselte a közönséget, mely a szerzőt zajos tapsokkal jutalmazta. *Géczy* bemutatott dalai a következők:

A nefelejts.

Kis kertemben régen kinyílt
A nefelejts szeliden kék virága.
Oda várom a babámat,
Hivogatom, esalogatom: hiába,
Nem jön, nem is hederit rám,
Hütlenné lett már hozzám
A rózsám . . .
Még bánod még, én kedvesem!
Visszasírs még keservesen
Violám.

Őszre fordult, ködös őszre,
Oda a nyár verőfényes világa;
Kis kertemben régen elhervadt
A nefelejts haloványkék virága.
Szívemnek is letarolta
Virágait: hütlén volta
Szívvednek,
Lelkem többé nem remélhet;
Bus szívemre nem derülhet
Kikelet.

Gyere babám . . .

Gyere babám az ölembe,
Eszem azt a ragyogó szép szemedet,
Szemedet.
Borulj kis lány a keblemre,
Simulj hozzám, ölelj meg, hej, csókolj meg!
Csókolj meg!
Azt az időt várva várom,
Heje hujal rozsmaringom, virágom,
Virágom te,
Mikor te leszel a párom,
Te leszel a boldogságom, világom,
Világom.

Huzd rá cigány az én nótám:
»Szerettek én egyetlen virágom,«
Virág m.
Házasodom szüret után:
»Páros élet a legszebb a világon,«
Világon
Huzzad! hadd vigadjak véled,
Huzzad cigány, kivilágos viradtig!
Viradtig!
Ugy is rövid ez az élet,

Mint az álom, tűnő álom: elmulik,
Elmulik.

Csapodár legény, csapodár lány . . .

Ez a legény, jaj de nagyon csapodár,
Minduntalan lányok után szaladgál
Szőke, barna, bizony ő nem válogat:
Ma szereti Aniczát,
Holnap a szép Katiczát,
Holnap a szép Riczát, Viczát, Katiczát.

De kikapós ez a kis'ány, barna lány,
Kényesen jár reggel este az utcán,
Jobbra kacsint, balra kacsint hamisan:
Hévvél szeret, ha szeret,
De már arról nem tehet:
Hogy sokáig állhatatos nem lehet.

Érdemes volna a dalokat hangjegyekkel kiadni, hogy szélesebb körben is elterjedjenek.

A felolvasó ülésnek utolsó, szintén igen érdekes pontja *Serényi Gusztáv* felolvasása volt. Az ifju író nyáron hosszabb utat tett Oroszországban s *Tolsztojt* is meglátogatta. *Tolsztojról* olvasott fel érdekes intimításokat, amelyeket a közönség nem ismer. Ez a felolvasás is osztatlan tetszést keltett.

EGYESÜLETEK.

A 48 as népkör ülése. A »nagyvárad 48 as népkör« választmánya hétfőn délelőtt 11 órakor választmányi gyűlést tartott dr. *Stokker József* elnökle mellett. Elnök az ülést megnyitotta s jelentette, hogy hozzá érkezett egy pár kilépő tag jelentése, de annál jóval több tag jelentkezett felvétel céljából, bemutatta a kilépők között *Kárger Sándornak* elvei tartásával a körből való kilépését bejelentő levél, mely tudomásul vétetett. Az elnöki bejelentések után *Weisz Lajos* terjesztette elő pénztári jelentését mely örvendesen tudomásul vétetett. Bevétele van ez évben a körnek 2705 kor. és 65 fillér, kiadás 2153 kor. 09 fillér. maradvány 552 kor. 56 fillér. Továbbá jelentette a rovancsoló bizottság által összeállított be nem hajtott tagdíj követeléseket, mely tetemes összeget tesz ki. *Weisz Lajos* indítványára elhatározták, hogy január hótól kezdve a kör helyiségében felolvasásokat fog tartani az első felolvasás lehetőleg január hó végén tartják meg dr. *Stokker József* elnök közreműködésével. Dr. *Adorján Emil* indítványára a kör fokozottabb működése céljából egy ügyvezető állást létesített, melyre a körnek egyik agilis tagját, tisztviselőjét választotta meg. A kör téli táncvigalmát januárban szándékozik megtartani, melyre az előzetes intézkedések megtétettek.

TÁVIRATOK.

A főispánt megverték.

Budapest, január. 2. (Saját tud. táv.) Debreczenben olyan eset történt, ami tultesz minden eddigi eseten. Igen jó bevezető az újévre. Már most nem kapnak főispánt s a debreczeni eset után bizonyára senki sem fog vállalkozni a főispáni szerepre.

Kovács S., a kiküldött főispán nem jelezte előre az érkezését s így a hatóság nem akadályozhatta meg azt a botrányos esetet, ami ott történt.

A theologusok, a gimnázisták, az otthon időző ifjuság, jogászság napok óta várta az új főispán érkezését. Mindennap várták az állomásnál. A délutáni vonattal végre megérkezett *Kovács* titkára, *Szirmay* kíséretében. Amint a

vasuti kupéból kiszálltak, föltűnés nélkül akartak távozni. Azonban egyik református tanító fölismerte a főispánt, megadta a jelt s erre kitört a vihar. Alávaló, gazember, pribék stb. kifakadások és szidalmak zürzavarában az ifjuság rárohant a főispánra. Ütötték-verték, kivitték az állomás előtt az ott várakozó fekete kocsi, mely elé két rongyos gebe volt fogva.

A kocszi megindult, a tömeg kísérte végig az utcákon, közbe a Hymnuszt és a Kossuth nótát énekelve. A kik a kocszi mellett voltak, azok ököllel, botokkal ütötték a főispánt. Nyögését, jajgatását figyelembe sem vették. Így érkeztek be a városba, ahol egyik szálloda előtt megállottak. A főispán a vasutnál tett nyilatkozatát siró hangon ismételte: Hagyanak békét. Becsületszavamra lemondok.

De kérése hasztalan volt. Az óriási zajt észrevette a hatóság is. A véresre vert főispánt fölszállították az átellenes bank első emeletének egyik szobájába, a hol a diványra lefektették. A ruhája darabokra volt szakgatva s teste véres volt. A tömeg kívülről kövekkel betörte az ablakokat s döngette a kaput. Később az elragadtatás kissé csillapult. A főispán kissé magához tért s aztán a legközelebbi vonattal vissza vitette magát Budapestre.

Kristóffy nem bűnös.

Budapest, január. 2. (Saját tud. távirata.)

Rákosi támadására és fölszólítására Kristóffy becsületszavára kijelentette hogy a szedősztrájkra semmiféle képen nem folyt be.

NYILTTÉR.

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA

középiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kigazdák számára.

Irta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára 20 fillér.

Védre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

1904. B.

1142-6.

Másolat.

Ő Felsége a király nevében!

A nagyváradi városi kir. járásbíró, mint büntető bíróság, Nagyváradon 1904. évi november hó 28-án nyilvánosan megtartott főtárgyalás alapján dr. Máthé György kir. albiró. Medvigy István jegyzőkönyvvezető, Schwarcz Herman magánvadász részvételével és indítványa szerint rágalmasz vétségével vádolt Teszler Simon (81 éves. izr., rosáliai születésű, nagyváradi lakos, kereskedő, nős, 2 gyermek atyja, nem hadköteles, vagyonos) bűnyűgyében a vád és védelem meghallgatása után meghozta és azonnal kihirdette a következő ítéletet: A kir.

járásbíró, Teszler Simon vádlottat bűnösnek mondja ki a btk. 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségében, amit azáltal követelt el, hogy Nagyváradon 1904. évi szeptember hó 15-én Schwarcz Herman magánvadászról Kurcz Dávid és Haász Mihály előtt azt állította, hogy «ez is azért szerzett be oly sok árut, hogy a pénzt magának megtartsa», mely állítás valódisága esetén magánvadász ellen a büntető eljárás megindításának okát képezné s ezért a btk. 261. §-a alapján elítéli őt 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett ezen kir. járásbírósnál fizetendő s az 1892. évi XXVII. t.-cz. ben meghatározott cizélokra fordítandó ötven (50) korona pénz-büntetésre, mely pénzbüntetés behajthatatlanság esetén a btk. 53. §-a alapján öt (5) napi fogházbüntetésre lesz átváltoztatva. Kötelezi vádlottat a B. P. 480. §-a alapján az esetleg felmerülő büntügyi költségeknek a kir. kincstár részére a fennálló szabályok értelmében leendő megfizetésére, mely költségeket azonban az 1890. évi XLIII. t.-cikk 4. §-a értelmében egyelőre behajthatatlannak nyilvánítja. Továbbá kötelezi vádlottat, hogy Schwarcz Herman magánvadász részére 106 korona eljárási költséget 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg. Dr. Weimann Jenő ügyvéd díját 30 koronában, dr. Adorján Ármán védőügyvéd díját pedig 20 koronában, a B. P. 485. §-a alapján saját felével szemben megállapítja. Végül elrendeli a kir. járásbíró a btkv. 277. §-a értelmében, hogy jelen ítélet jogerőre emelkedése után vádlott költsége, egész terjedelmében a Nagyváradon megjelenő «Nagyvárad Napló» című napilapban közzétessék. Indoklás: A főtárgyalás adataival nevezetesen Kurcz Dávid és Haász M. haly tanuk esküvel megerősített vallomásaival, vádlott tagadásával szemben bizonyítást nyert, hogy Nagyváradon az 1904. év szeptember hó 15-én a piacon Teszler Simon vádlott odament Kurcz Dávidhoz, ki Haász Mihályval együtt volt s rámutatva Schwarcz Herman sátorára, ezeket mondotta: «ez is azért szerzett be oly sok új árut, hogy a pénzt magának megtartsa». Minthogy vádlott magánvadászról olyan tényt állított, mely valódisága esetén magánvadász ellen a büntető eljárás megindításának okát képezné, de őt közmegegyezésnek is tenné ki, vádlott a btk. 258. §-a alá eső rágalmasz vétségében lett volna bűnösnek kimondandó, tekintettel azonban arra, hogy vádlott inkriminált állításait csak két ember előtt mondotta s így a rágalmasz vétségének egyik ismérve a nyilvánosság fent nem forog, vádlottat a btkv. 261. §-a alá eső becsületsértés vétségében kellett bűnösnek kimondani s ugyane § alapján elítéli. A büntetés kiszabásával a bíróság súlyosító körülményül vette, hogy vádlott becsületsértés miatt már büntetve volt s hogy állításait magánvadászról, mint kereskedővel szemben s hitelezői előtt használta, s így az állítások alkalmasak voltak arra, hogy magánvadász hitelét megingassák, sőt vagyoni romlását is okozták, s ehhez képest a rendelkező részben meghatározott büntetést találta megfelelőnek. Az ítélet egyéb intézkedései, vádlott bűnössége megállapításának következményéig, s a rendelkező részben hivatott törvényszakaszokon alapszanak.

Nagyváradon, 1904. nov. 28.

Dr. Máthé György s. k.,
kir. albiró.

2146-1905. B. sz.

Másolat.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVÉBEN!

A nagyváradi kir. törvényszék, mint felebbviteli büntető bíróság rágalmasz vétsége miatt vádolt Teszler Simon elleni büntető ügyben, melyben a nagyváradi városi kir. járásbíró 1904. B. 1142-6. szám alatt ítéletet hozott magánvadász és képviselője részéről a B. P. 385. §. 1. b. pontjában foglalt semmiségi ok miatt vádlott és védő részéről pedig a bűnösség megállapítása miatt bejelentett felebbezés folytán Nagy József kir. törvényszéki bíró elnöke alatt, Debreczeny József és Dobozy György kir. törvényszéki bírák, valamint Várad Imre kir. törvényszéki joggyakornok, mint jegyzőkönyvvezető részvételével, magánvadász Schwartz Herman és képviselője dr. Weimann Jenő ügyvéd, vádlott Teszler Simon és védője dr. Poyvár Szevér ügyvédjelölt jelenlétében, 1905. évi február hó 4-ik napján tartott nyilvános főtárgyalás alapján következőleg ítél: A kir. törvényszék mint felebbviteli büntető bíróság, a kir. járásbíró ítéletének felebbezett részét a bűnösség és a minősítés kérdésében helyben hagyja; a büntetés kiszabása tekintetében azonban megváltoztatja és vádlottat a terhére megállapított becsületsértés vétsége miatt az első bírói ítéletben meghatározott célra, módon és időben fizetendő, behajthatatlanság esetén a btkv. 53. §-a alapján husz (20) napi fogházbüntetésre átváltoztatandó kétszáz (200) korona pénzbüntetésre ítéli. Az ítéletnek egyéb nem felebbezett részeit nem érinti. Kötelezi vádlottat a bp. 480. §-a alapján, hogy a felebbviteli tárgyalás során felmerült ügyvédi képviselői költségeit Schwartz Herman magánvadász részére 30 koronát 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizessen. Dr. Weimann Jenő ügyvéd díját saját felével szemben a bp. 485. §-a alapján 80 koronában megállapítja. Indokok: Az első bíróság ítélete a bűnösség és a minősítés kérdésében indokai alapján és még azért is helyben hagyandó volt, mert az első bíróság előtt kihallgatott Kurcz Dávid és Haász Mihály tanuk vallomásaival azt is bizonyították, hogy a felebbezési bíróság, hogy vádlott nem információ adás céljából beszélte Schwartz Hermanról a terhére rótt kifejezéseket, hanem anélkül, hogy tőle bárki is információt kért volna, oda ment a piacon álló Kurcz Dávid és Haász Mihályhoz és magánvadász sátorára mutatva azt mondotta «ez azért szerzett be oly sok árut, hogy a pénzt magának megtartsa», a mely kifejezésben nem a jóakaratu informálás, hanem magánvadászról a meggyanúsítás foglaltatik. A büntetés kiszabása tekintetében az első bírói ítélet, tekintettel a kir. Kuria 82. számú döntvényére is, megváltoztatandó és vádlott

büntetése a rendelkező részben megállapított mérvben volt kiszabandó azért, mert az első bírói ítéletben felhozott súlyosító körülmények oly nyomatékosak, hogy a felebbezési bíróság ezt a büntetést találta vádlott cselekményével megfelelő arányban állónak. Egyéb intézkedések a felhívott §§-on alapulnak.

Nagyváradon, 1905. február 4-én.

Nagy s. k.,
kir. törvényszéki elnök h.

Dobozy György s. k.,
előadó bíró.

P. H.

Hivatalos másolat.

Ő felsége a király nevében

a m. kir. Curia.

rágalmazás vétsége miatt vádolt Teszler Simon ellen a nagyváradi kir. járásbíró előtt folytatott tett s ugyanott 1904. évi nov. hó 28-án B. 1142-8. sz. alatt a nagyváradi kir. törvényszék által pedig Schwarcz Herman főmagánvadász és vádlottnak s védőjének felebbezésére 1904. évi február hó 4-én 2146. sz. alatt elintéztetett büntető ügyet, a vádlott csatlakozásával védőjének semmiségi panasz és a semmiségi panaszok visszautasítására vonatkozó végzés ellen a vádlottnak és védőjének felfolyomódásai folytán 1905. évi márczius hó 30-ik napján tartott nyilvános tanácsülésében vizsgálat alá vevén, következő

VÉGZÉST HOZOTT:

A B. P. 385. §-ának 1. a. pontja alapján bejelentett semmiségi panaszok visszautasítottak, a felfolyomódások pedig elutasítottak.

INDOKOK:

A kir. törvényszéknek másodfoku ítélete ellen Teszler Simon vádlottnak csatlakozásával védője a B. P. 385. §-ának 1. a. pontja alapján azért jelentett be semmiségi panaszt, mert a vádlott cselekménye bűncselekményt nem képez, ama végzés ellen pedig, mely szerint a vádlott csatlakozásával védőjének a B. P. 385. §-nak 2. pontjára alapított semmiségi panasz visszautasított, a vádlott és védője felfolyomódásokat használtak.

A B. P. 385. §-ának 1. a) pontjára alapított semmiségi panaszok a B. P. 557. §-ának végső bekezdése szerint alkalmazandó 434. §-ának harmadik bekezdése értelmében visszautasítandók voltak; mert azok törvényszerű semmiségi ok megjelölése nélkül használtak.

A B. P. 430. és 390. §-ai szerint ugyanis a semmiségi ok, melyre a semmiségi panasz alapítottik, világosan megjelölendő, a B. P. 385. §-ának 1. a) pontjára hivatkozva azonban az idézett kijelentéssel sem felel meg törvény emlitett rendelkezésének, mert az által oly tény, mely törvényszerű semmiségi okot képezne megjelölve nincsen s ily semmiségi ok a bejelentésnek a vádlott a védekezésével s a valóknak elfogadott tényekkel egybevetése mellett sem tűnik ki.

A B. P. 384. §-ának 5. és a 385. §-ának 2. pontjára alapított semmiségi panaszok, mint a törvényben kizártak, a B. P. 432. §-ának első bekezdése értelmében törvényszerűen utasítottak vissza, az eme visszautasító végzés ellen használt felfolyomódások a B. P. 579. §-ának 4-ik bekezdése értelmében el kellett utasítani. Kelt Budapestben, 1905. évi márczius hó 30. napján.

Abersshall Adolf s. k.,
elnök.

Naményi József s. k.,
előadó.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: Gorkij Maxim

17.

Foma atyja otthon volt. A kocsizörgésre kinézett az ablakon s mikor fiát megpillantotta így kiáltott:

— Oh! Hát megjöttél?

Félkarjával keblére szorította fiát, sugárzó szemmel nézett rá s elégedetten mondta:

— Megerősödtél, megbarnultál... Nagyságos asszony, tetszik a fiam?

— Csinos, — mondta egy barátságos, ezüstcsengésű hang.

Foma atyja vállá fölött nézett a hang irányába s egy kis, szőkehajú asszonyt látott. aki az asztalra támaszkodva, nagy karosszékben üldögélt. A szék mögött filodendron nyílott, melynek nagy levelei szép, szőke feje fölött koszorut alkottak.

Foma szótlannul hajtotta meg magát az asszony előtt. A hölgy ránézett, szeméből világgosság áradt. Olyan volt, mint egy virággal diszített szent.

— Látod, Szofja — mondta Ignác. — Látod, hogy rád vetette a szemét, olyan mint a sas.

Szemei keskenyebbek lettek, arcát hala-

vány pir öntötte el s úgy nevetett, mintha ezüstcsöngetyű szólt volna. Fölállt s így szólt:

— Nem zavarom önöket — a viszontlátásra!

Mikor Foma mellett elment, finom parfüm-illatot érzett s látta, hogy sötétkék szeme s fekete szempillája van.

— Nos, beszélj az utazásodról? Sok pénzt költöttél? — hallatszott Ignác mély hangja, miközben fiát székekkel kínálta meg. A közelben állt az a szék, melyen Medinszkája ült az imént. Foma rápillantott erre a székre s aztán egy másikra ült.

— Szép asszony, ugye? — mondta Majakin mosolyogva s apró, hamis szemeivel ránézett Fomára.

Foma megijedt, de nem felelt. Aztán az utról kezdett beszélgetni. De Ignác közbevágott:

— Várj csak! Hozatok egy üveg konyakot.

— Azt mondják, hogy sokat iszol — mondta Foma szemrehányó hangon.

Ignác csodálkozva és kíváncsian nézett reá.

— Szabad az embernek az apjával így beszélni?

Foma zavarba jött s lesütötte a szemét.

— Látod? — mondta Ignác jóindulattal s konyakot kért. Majakin összehunyt szemmel nézett Gorgyejevre, nagyott sóhajtott s aztán még meghívta őket egy csésze vacsora utáni teára.

— Hát Anfisa néni hol van? — kérdezte Foma, aki kényelmetlenül érezte magát most, mikor egyedül maradt atyjával.

— A kolostorba ment látogatóba. Beszélj hát.

Foma röviden jelentést tett az üzleti dolgokról s őszintén megvallotta, hogy sok pénzt költött.

— Mennyit? — kérdezte Ignác.

— Hatszáz rubelt.

— Hatszáz rubelt? Másfél hónap alatt. Ez elég. Látom, hogy nagyon drága üzletvezető vagy. Hova tetted azt a tenger pénzt?

— Háromszáz véka gabonát adtam ajándékba.

— Hogyan? Kinek?

Foma elbeszélte.

— Hm! Nos, az nem tesz semmit! — dicsérte Ignác a fiát. — Hadd tudják meg, hogy kik vagyunk. A dolog egyszerű — atyád és a czég hirnevének emelésére. Reklám... Nos. Tovább.

— A többi úgy... kiadtam.

— Beszélj csak őszintén. Nem törődöm a pénzzel, csak tudni akarom, hogy hogyan éltél — mondta Ignác, miközben szigorú pillantással mérte végig Fomát.

— Éttem, ittam — mondta Foma s zavarodottan sütötte le a szemét.

— Pálinkát is ittál?

— Pálinkát is...

— Oh! Hát így vagyunk? Egy kissé korán kezdted. És... És talán asszonyok is voltak veled? Mond csak meg bátran. Nem verlek meg.

— Volt. Egy asszony volt a hajón... Permtől Kazánig velem jött.

— Igen! Ignác sóhajtott s szigorúan mondta: Korán kezdted.

— Husz éves vagyok s te magad mondtad, hogy a te korodban már tizenöt éves legények megnősültek.

— Persze, de azok megnősültek. Ne beszéljünk róla többet. Csak arra kérlek, légy óvatos.

Ignác sokáig hallgatott, mozdulatlanul ült a helyén s lehajította a fejét.

— Hallod, Foma — kezdte aztán szigorú és határozott hangon — én már nem sokáig élek, öreg vagyok. A mellemben valami szurást érek s olykor elakad a lélekzetem. Meg fogok halni. Az egész üzlet a te gondtaira lesz bízva. Eleinte Ma akin segíteni fog. Halgass rá. Te elég jól kezdted a dolgot. Elvégezted, amivel megbiztalak s bár sok pénzt költöttél, nem vesztetted el az eszedet. Adja Isten, hogy mindig így maradjon. Tudd meg, hogy az üzlet nem más, mint egy élő, erős állat, melyet okosan kell irányítani, meg kell fékezni, különben elhatalmaskodik rajtunk.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, Jan. 2.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	706.—
Leszámitoló bank	— — —	499.—
Rimamurányi	— — —	548.—
Osztrák-m. államvasuti részvény		681.75
Közuti vasut	— — —	582.50
Városi villamos vasut	— — —	316.50

A gabonatőzsde hatápezeje.

Budapest, Jan. 2.

Buza okt.	— — —	16.38
Rozs okt.-re	— — —	13.16
Tengeri április 1906	— — —	13.38
Zab ápr.-ra	— — —	13.16
Repeze aug.-ra	— — —	21.06

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 Jan. 2-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	114.25
Magyar koronajárdék 4—0/0	— — —	96.
Magyar koronajárdék 3 1/2 %	— — —	86.70
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%		97.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény		96.50
Magyar nyereség sorsjegy-kölcson	— — —	213.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson	— — —	156.—
Osztrák járadék papírban	— — —	97.5
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.75
Osztrák korona járadék	— — —	117.75
Osztrák járadék aranyban	— — —	99.75
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.50
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	16.30
Magyar hitelbank részvény	— — —	793.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	679.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	68.50
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.14
Német birodalmi márka	— — —	66.975
London vista	— — —	19.14
Páris vista	— — —	11.757
20 márkás arany	— — —	24.017

Nagyváradai hetivásái.

A nagyváradai piacon 1906. jan. 1-ikén, jan. 2. napján tartott vásárban eladott természetények és élelmi szerekek árjegyzéke:

Tiszta buza	16.—	15.80	15.60	Kétszeres buza	13.60	13.40	13.20	Rozs	12.40	12.20	12.—
Árpa	14.—	13.80	13.60	Zab	12.—	12.80	12.60	Tengeri	14.60	14.40	14.20.
Borsó	40.—	Lencse	50.—	Bab	32.—	Köleskása	32.—	Burgonya	6.—	100 kiló lángliszt	28.20
Zsemlyeliszzt	27.20	Fehérkenyérliszzt	27.—	Barnakenyérliszzt	23.—	Széna fuvarral	7.20	Szalma fuvarral	2.—	Só-	zott szalonna
160.—	Zsup-szalma	18.—	Alom-	szalma	12.—	1 köbméter bükkfa	6.50.	Tölgyfa	6.—.	Cserfa	7.—.
1 kiló marhabus I. o.	1.12,	1 kiló marhabus II. o.	1.04,	1 kiló marhabus III. o.	—.	96	1 liter ó-bor	1.—,	1 liter új-bor	80.—	liter pálinka
—72,	1 liter szilvapálinka	1.60,	1 liter szesz	2.—	1 mm. kőszó	21.80.	1 mm. nyers faggyu	50.—	1 mm. olvaszt. faggyu	70.—	1 mm. szappan
50.—	1 mm. birka gyapju	—.	1 mm. magyar gyapju	1.—.	1 hltr. ó-bor	64.—.	1 hltr. újbor	38.—	1 mm. méz	1.80.	1 mm. kemény faszén
3.20.	1 mm. puha faszén	3.—	1 hltr. kendermag	—.	1 hltr. köles	—.	1 hltr. repeze	—.	1 hltr. dió	50.—	1 hltr. mogoró
—.	1 hltr. aszalt szilva	—.	1 kg. savanyu káposzta	32.—.	1 kg. szalonna nyers	1.60.	1 kg. sertéshus	1.63.	1 kg. vereshagyma	—30.	1 kg. foghagyma
—36	1 kg. bors	2.40.	1 kg. paprika	4.50.	1 kl5. barna kenyér	—20.	Egy liter kőolaj	—44.			

Forgalmi kimutatás 1906. jan. 1—2

Tiszta buza körülbelül 2200 hltr. Kétszeres buza 250 hltr. Rozs 800 hltr. Árpa 150 hltr. Zab 300 hltr. Tengeri 220 hltr. Burgonya 200 hltr. drb. **Lábasjészságok:** Hizott sertés mintegy 350

Félhizott 450 drb. 2 évestől feljebb 300 drb 1 évestől 2 évesig 330 drb. Süldő 224 drb. Malacz 325 drb. Vágó marha 640 drb. Jármos ökör 850. drb. Fejős tehén 250 drb. Borju 280 1 drb

Bivaly 13 drb. Juh és kecske 120 drb. Ló 7.47 darab.

Marha ártáblázat 1906. évi jan. 1—

1 pár I-ső rendű jármos ökör 640—780 korona.
1 pár II-od rendű jármos ökör 520—640 korona.
1 pár II-ad rendű jármos ökör 360—530 korona.
1 drb fejős tehén 155—350 kor., 1 drb vágó ökör 170—370 kor. 1 drb. vágó tehén 160—310 ökör
1 drb veres borju 35—55 kor. 1 drb. fél éves borju 55—85 kor., 1 drb egy éves borju 65—140 kor., 1 drb két éves borju 75—200 korona. 1 drb hizott sertés 100—120 kor., pár fél éves sertés 40—50 kor., 1 pár egy éves sertés 78—90 kor. 1 pár két éves sertés 110—160 korona. 1 drb. igás ló 160—340 korona. 1 pár ökörbőr 44—50 kor., 1 pár tehénbőr 32—40 kor. 1 pár borjubőr 10—20 kor., 1 pár ló bőr 10—20, korona.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Haász Manó

kézmű- és divatáruháza

NAGYVÁRAD, Zöldfa-u. elején.

Farsangi czikkekben

sehol olyan nagy és szépen összeválogatott raktárt nem lehet találni.

Az árak pediga nagy forgalom következtében a legolcsóbbak.

A gasék, flitterek, batistoknak megtekintése figyelmet érdemel.

12514—1905. T. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A belényesi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác belényesi lakos végrehajthatónak kiskoru *Láza Péter* végrehajtást szenvedő elleni 115 kor. 30 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nváradai kir. törvényszék (a belényesi kir. járásbíró) területén lévő Meziád községben fekvő a meziádi 173. sz. tkvben A I. 10—17. randsz. alatt felvett ház, beltelek, szántó és kaszáló földekből álló jószágtestnek kiskoru *Láza Péter* megillető részére a C. 1. randsz. alatt özv. *Láza Ruszelmné* javára bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlen hagyása mellett az árverést 673 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1906 évi január hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor Meziád község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 67 kor. 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképesi értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni a vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényesen, 1905. évi okt. 31-ik napján. A belényesi kir. járásbíró mint telek-könyvi hatóság.

Lukács Lajos,

1460.

kir. albiró.

Belépési felhívás!

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet“

1906. január 1-én nyitotta meg

11-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon czélnak szolgál, hogy kötelező heti befizetések által, apró tőkék gyűjtésével fejlessze s ápolja a takarékossági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb összegek is gyümölcsöző tőkévé nőhessenek s így mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét tudják félretenni, szövetkezetünk valóságos gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzet üzletrész után 20 fillér, mely 3 évig vagyis 156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után az összegyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatik.

Tagok felvétele az új törzsbetűti könyvecskének kiadása mai naptól kezdve d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig a szövetkezet hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-utca sz.) eszközöltetik Nagyvárad, 1905. nov. 6.

Az igazgatóság.

A 11-ik évtársulat befizetési napjai:

Szerdán délután . . . 3—5-ig.
Pénteken . . . 3—5-ig.

Olcsó, mélyen leszállított árak mellett kerülnek eladásra összes férfi, és női divatáru czikkek a

Fabry Testvérek

Üzlethelyiségében Moskovits-palota,

Igazi alkalmi eladása egész finom áruknak, különösen nagy választék férfi ingek, gallérok, kézelők, divatos férfi, fiu és gyermek kalapok, sapkák, keztyűk, harisngák, alsó jäger ruházatok, takarók, utazó- és lópokrócok, galocsenek, hóczipók, férfi, női és gyermek lábbelik, egész finom minőségben, olcsó árak mellett, francia parchetek, rumburgi vásznak, szalag csipke, selyemkendők, pamutok különösen leszállított árak mellett.

3000 drb férfi divat nyakkendők igazán olcsó árban. Határozott ár, készpénzfizetés mellett.

Az üzlethendezés eladó. 1447.

Felhívás

a Filléres Takaré- és Segélyszövetkezet

1906 január 1-én új évtársulatot nyitott.

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenként kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi.

A szövetkezet célja az, hogy egy részről a tagok részére kisebb összegű hetenként ismétlődő betétek által a vagyongyűjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában

olcsó kamattal mellett kölcsönöket kaphassanak.

A beiratások a Leszámitoló és Jelzálogbank helyiségében (Bémer-tér, Lévai-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesítendőek.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postatakarékpénztár útján portómentesen teljesíthetik.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

1407.

»FILLÉRES«

TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET.

Felhívás jegyzésre!

A Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyeire előjegyzéseket az eredeti kibocsátási árfolyamon

már ma elfogadunk.

A sorsjegyek a legközelebbi hónapokban kerülnek kibocsátásra és az akkor közölteendő hivatalos tervezetből közölhetjük, hogy a Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyeinek évenként három huzása lesz,

egy K. 600.000 (hatszáz ezer korona) és két K. 300.000 (háromszáz ezer korona)

összegű főnyereménnyel. 50.000 K, 40.000 K, 20.000 K. stb. stb., minden húzásnál száznál több melléknyereménnyel.

A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, 105 kor.-tól 125 koronáig emelkedik, azonkívül a legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegyek tulajdonosa egy nyereményjegyet kap, amellyel a további nyeremény húzásokon játszik.

Ezen sorsjegyek, úgy a nyeremények nagysága, mint a játékterv összeállítása tekintetében minden eddigi hazai sorsjegy nyerési kilátásait messze fölülmulják.

Az új sorsjegyek iránt méltán mutatkozó nagy érdeklődés következtében ezek árfolyama előreláthatólag jelentékenyen emelkedni fog, azért ajánljuk, hogy jegyzéseiket mindenki haladéknélkül teljesítse. — A jegyzéseket beérkezésük sorrendje szerint fogjuk figyelembe venni.

A kibocsátási árfolyam körülbelül 140 K lesz. — Jegyzési bejelentésnél darabonként 10 korona fizetendő foglaló fejében.

1441

Központi Takarékpénztár.

Felhívás jegyzésre!

A Pesti Hazai Takarékpénztár SORSJEGYEIRE előjegyzéseket az eredeti kibocsátási árfolyamon már most elfogadunk.

A sorsjegyek február hónapban kerülnek kibocsátásra és az akkor közölteendő hivatalos tervezetből közölhetjük, hogy a

Pesti Hazai Első Takarékpénztár sorsjegyeinek évenként HÁROM HUZÁSA lesz,

egy K 600,000 (hatszáz ezer korona) és két K 300,000 (háromszáz ezer korona)

összegű főnyereménnyel, 50,000 K, 40,000 K, 20,000 K stb., stb. minden húzásnál száznál több melléknyereménnyel.

A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, 105 kor.-tól 125 koronáig emelkedik, azonkívül a legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegy tulajdonosa egy nyereményjegyet kap, a melylyel a további nyereményhúzásokon játszik.

Ezen sorsjegyek úgy a nyeremények nagysága, mint a játékterv összeállítása tekintetében minden eddigi hazai sorsjegy nyerési kilátásait messze felülmulják. — Az új sorsjegyek iránt méltán mutatkozó nagy érdeklődés következtében ezek árfolyama előreláthatólag jelenlékenyen emelkedni fog, azért ajánljuk, hogy jegyzéseit mindenki haladéknélkül teljesítse. — A jegyzéseket beérkezésük sorrendje szerint fogjuk figyelembe venni. — A kibocsátási árfolyam kb. 140 korona lesz. — Jegyzési bejelentésnél drb.-ként 5 korona fizetendő foglaló fejében.

Biharmegyei Kereskedelmi-, Ipar- és Terményhitelbank

NAGYVÁRAD, NAGY-TELEKY-UTCZA.

Nagy farsangi vásár az újonnan berendezett **Korona- és Filler-bazárban.**

Fő-utca, városi Bazár-épület.

MEGNYILT A KORONA-BAZÁR! hol legolcsóbban lehet vásárolni farsangra mindennemű gyermek-játékokat, ajándék- és dísz tárgyakat, utazó készleteket és bőröndöket. Női és férfi fehérneműeket, dohányzó készleteket.
Régi helyiségünkben csak december hó végéig tartott az eladás.

Teljes tisztelettel: **FRISS és TSA** KORONA- és FILLÉR-BAZÁR. Fő-utca, városi Bazár-épület.

A legújabb Nagyváradon
az erdélyrészi

madárkiállítás

Színház-utca 4. szám alatt,
mely csak 8 napig tart.

Papagályok, majmok, harci kanárik, kardinalisok, schinai fülemülék és többféle külföldi madarak megtekinthetők és olcsón beszerezhetők. Madárnyelvágás és madárgyógyítás elfogadtatik. 1440.

Nyitva naponta reggel 8-tól este 8 óráig.

Belépti díj tetszés szerint. — Számos látogatást kér

KOCH JÁNOS.

SCHICHT-SZAPPAN!

(Szarvas vagy kulcs-szappan)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészekről.

Mindenütt kapható

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan «Schicht» névvel és a «szarvas» vagy «kulcs» védjeggyel legyen ellátva. 2271. a.

KERN ES PETROVICS

csemege, fűszer, pezsgő, bor, rum, ásványvíz és vadkereskedése

Nagyvárad, Fő-utca. (Huzella M. céggel szemben).

Ajánljuk friss csemege árucikkeinket a legolcsóbb áron, a legpon-
tosabb kiszolgálás mellett.

Különböző csemege-datolya. Compot-
szilva. — Friss malaga szőlő.
Szultán-füge. — Smyrna-füge.

CUKROZOTT vegyes **GYÜMÖLCSÖK**
Dejéért papírhéjú mandula.

Tea-sütemények

friss minőségekben.

PÁCOLT ÉS MARINÁLT HALAK.

FRISS kelettengeri **HERING.**

Szardiniák összes nemei.

Ementhali, Groi, Gorgonzola, Strachinó,
Imperial és összes csemege-sajtok.

Az arany kereszthez.

Naponta friss különféle
felvágottak.

Vestváliai és
Prágai sódar.

LIPCSEI étvágykolbászka.

Conservék. — Főzelékfélék.

Legkitünőbb rumok.

China és orosz **TEÁK** nagy választékban.

Legjobb
minőségű **kávék**

Jamaika, Cuba, Ceylon,
Arany-Jáva és Mokka.

Óriási választék mindenféle
cukorkákban

diszes dobozokban és kimérve.

KUGLER HENRIK (Gerbaud)

udvari cukrász összes gyártmányai-
nak főlerakata, u. m.:

Csokoládék, cacao,

Tea-sütemények, Mignon-
sütemények és cukorkák.

Tisztelettel kérjük a t. vevőközönséget,
kik nálunk könyvecskékre óhajtanak vásá-
rolni, bennünket értesíteni sziveskedjenek,
hogy újév előtt elküldhessük könyvecskéinket.

Tisztelettel

KERN és PETROVICS

fűszer-, csemege-, bor és ásványvízkereskedők.